

Miljöberättelse för år 2023

Verksamhet: Stiftelsen Activa i Örebro

Verksamhetens miljöarbete

Activa började arbeta mer aktivt med miljöfrågor 2008 och har varit miljödiplomerade sedan 2014. Activa har en miljögrupp där god kompetens om miljöarbete finns och där också VD:n ingår som kan fatta alla erforderliga beslut. En miljösamordnare är utsedd. Under 2022 beslutades att vi i vår verksamhet ska utgå från Agenda 2030, koppla vårt arbete till de målen både ur ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Vi arbetar bland annat för att minska den miljöpåverkan som vårt resande ger upphov till, miljöanpassa inköp, minska energiförbrukningen samt påverka andra att minska sin miljöbelastning. Vi vill verka för ett samhälle där fler når arbete och studier utifrån individuell förmåga och därmed kan gå från bidragsberoende till egen försörjning och från utanförskap till delaktighet i samhället. I Activas verksamhetsplan beskrivs mer om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Vi har hållbarhetspolicy, resepolicy och inköpspolicy. Vi har även checklistor för inköp och konferensbokningar. Samtlig ny personal och VFU-studenter får information om Activas miljöarbete och policydokument. Vi strävar efter att sprida information om vårt miljöarbete i kontakter med andra, såväl nationellt som transnationellt.

Miljöplanen 2023

Redovisning av målen i miljöplanen för det gångna verksamhetsåret:

Mål: Transporter - minska koldioxidutsläppen i samband med transporter

Följande mål fanns i miljöplanen för 2023	Resultat
Motivera fler i personalen att cykla eller gå till/från jobbet samt inom jobbet.	En resvaneundersökning genomfördes för att undersöka varför man tar bilen, vad som krävs för att välja cykel/buss samt om intresse fanns för att köpa en förmåncykel. All personal fick därefter erbjudande om att teckna avtal för en förmåncykel. Två bilfria veckor under arbetstid genomfördes 28/8 - 8/9. Huruvida detta motiverat fler att välja att cykla eller gå, behöver vi följa upp vidare.
Bilparken förnyas med en elbil.	Detta mål har omvärderats, då det efter en inventering av bokade resor framkom att det i dagsläget inte finns behov av ännu en bil, vilket är det bästa ur miljösynpunkt.
Minska CO2-utsläppen med 10 % under ett år.	Systemet Ease Fleet används sedan ett drygt år tillbaka, vilket kommer att ge bättre möjligheter att se vilka typer av resor som görs och ge ett smidigare underlag för bränsleförbrukning. Men eftersom mängden resor varierar och våra deltagare finns på olika platser under olika perioder kan målet bli missvisande, något som påpekades i förra årets revision. I revisionsrapporten står att nyckeltal som koldioxidutsläpp genom antalet deltagare eller koldioxidutsläpp genom resta mil kan göra det enklare att styra åtgärder.

	Miljögruppen kommer att se över denna mätning kommande år, hur den ska ske för att vara relevant och då kommer vi även att ha hela år i systemet att jämföra med varandra.
--	--

Mål: Energi - bidra till minskad energiåtgång och minskad klimatpåverkan

Följande mål fanns i miljöplanen för 2023	Resultat
Energi- och yteffektivisera fastigheten	Efter möte med den som genomfört den senaste energideklarationen, framkom att en undersökning och kartläggning behöver genomföras för att komma fram till hur man kan energieffektivisera fastigheten och vad det är som gör att det är kallt i huset vintertid. Det finns teorier: tilltäppt golvvärme, kallras, underdimensionering? Borttagning av väggar kan påverka. Fönstren är bra och behöver inte åtgärdas. Fjärrvärmeförbrukningen bedömde personen, till skillnad från vad vi uppfattat, som rimlig med tanke på husets storlek. Yteffektivisering blir aktuellt först när nuvarande hyresgäster flyttar och projekt avslutas.
Byta ut/minska ner på armaturen i konferenslokalerna Malmö och Pistoia.	En undersökning visade att det blir en väldigt liten miljövinst att byta ut lamporna och att kostnaden var orimligt stor.
Förse varje kontor med grenuttag som har strömbrytare.	Grenuttag med strömbrytare finns nu på alla kontor.

Mål: Biologisk mångfald - bidra till ökad biologisk mångfald

Följande mål fanns i miljöplanen för 2023	Resultat
Plantera fler växter som attraherar pollinerare.	Planering fanns och ritning var framtagen, men målet har inte uppnåtts på grund av att aktören som skulle utföra arbetet inte återkopplade. Åtgärden överförs till nästa års miljöplan.

Andra aktiviteter som skett under året:

En tävling utlystes under våren, då personalen uppmanades att skicka in bilder och text om något projekt de haft för att förbättra den biologiska mångfalden. Två bidrag inkom och vinnarna fick efter sommaren pris i form av varsitt insektshotell och fröer till nästa år.

Information om Activas miljöarbete, källsortering, miljömärkning samt hur man på olika sätt kan bidra till en bättre miljö har vid två tillfällen getts till ett ESF-projekt för ukrainska kvinnor som flytt kriget. Det har framkommit att Ukraina låg långt efter många andra länder inom miljöområdet redan innan kriget. Gruppen har visat stort intresse för att lära sig mer om miljöfrågor, framför allt om källsortering, och kommit med önskemål om att få besöka Atleverket (återvinningscentral i Örebro).

En halv dags miljöutbildning genomfördes den 27/10 och innehöll följande delar: Nuläge - utmaningar vi står inför; Hållbarhet i stort; FN:s och EU:s hållbarhetsagenda; Fördjupning miljö; Fördjupning cirkulär ekonomi samt Miljödiplomering. Flera i personalen missade denna på grund av mottagande av en grupp

tyska ungdomar som praktiserar på arbetsplatser i Örebro med omnejd. Vi fick klartecken från utbildaren att spela in utbildningen och ta del av den i efterhand. Den 6/12 ska en grupp personal tillsammans se inspelningen och arbeta med de grupparbeten som förekom.

Personalen deltog i Håll Sverige rent-kampanjen i september och plockade skräp en måndagsmorgon, bra för miljön och ger tillfälle till fysisk aktivitet.

Varje månad publiceras miljötips på våra sociala medier.

Övrigt av intresse inom miljöområdet under verksamhetsåret

Vår solcellsanläggning som installerades 1 maj 2022 har sedan dess producerat 69,7 MWh.

Vår ambition är att minska vår klimatpåverkan, vilket motverkas av de flygresor som företas inom EU-projekten. Samtidigt har Activa nischat sig som en organisation som erbjuder utlandspraktik för unga med funktionsnedsättning, en grupp som är underrepresenterad när det gäller utlandspraktik. Denna målgrupp behöver stöd för att genomföra mobilitet, vilket Activa utvecklat en metod för att möjliggöra, Supported Mobility®. Flygresor är ett sätt att tillgänglighetsanpassa för en målgrupp som inte klarar av för "krångliga" resor med många byten. För personer med till exempel neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ger långa resor med byten alltför många intryck och kan orsaka stress och ångest. Att få tillfälle att arbeta och bo i ett annat land har visat sig ha mycket goda effekter på deltagarnas utveckling, gett ökad självständighet och har fört många närmare arbetsmarknaden och egen försörjning. Även möjligheten att ingå i projekt för metodutveckling och utbyten med andra organisationer inom EU är en viktig del i vår verksamhet, vilket också ger upphov till flygresor. Vi ska dock inför varje resa undersöka möjligheten att välja tåg. Vi har också, när det gäller personal som reser, valt att åka tåg på utresan och flyg på hemresan för att minska antalet flygresor. Efter varje flygresa ska ansvarig personal klimatkompensera genom att låta träd planeras via Vi-skogen. Under 2023 har vi klimatkompenserat för över 16 000 kr, vilket motsvarar 54 ton CO2.

Vi har i miljögruppen beslutat att tillfällena ska planeras in då två ur miljögruppen förevisar hur elcyklarna fungerar och hur busskortet används. Vi tror att det kan gynna användningen av dessa, då det framkommit att det finns personal som känner sig lite obekväma att börja använda dessa.

Miljösamordnaren följer utskick från svensk författningssamling för att hålla sig uppdaterad om ändrade/nya författningar som rör miljöområdet.

Activa prenumererar på Naturskyddsföreningens tidning som finns tillgänglig i personalrummet.

Andra idéer som uppkommit inom miljögruppen är att ordna forum för att låna saker av varandra, till exempel verktyg och annan utrustning som används sällan, samt upplåta ett utrymme dit alla kan ta med kläder och inredning som man inte längre vill ha.

Rutiner och avvikelser

Miljöfrågor och hållbarhetsperspektiv ska genomsyra verksamheten och styrdokument ska efterlevas. Activas VD ingår i miljögruppen, så ledningsgruppen är därmed representerad i miljögruppen. Miljöplanen och miljöberättelsen tas upp i Activas ledningsgrupp och styrelsens arbetsutskott för att där förankras. Miljöplanen läggs som bilaga till verksamhetsplanen 2024, så att hela Activas styrelse får ta del av den. Miljöplanen läggs sedan som bilaga till bokslut och verksamhetsberättelse.

Ett dokument för avvikelser finns i Activas Sharepoint, där all personal kan skriva in saker som inte fungerar på miljöområdet. Miljögruppen ska titta på dokumentet regelbundet och uppmärksammar om något inte fungerar och beslutar sedan om vilka åtgärder som ska vidtas.

Två avvikelser har inrapporterats under året: avfall som inte sorterats till återvinning samt att bilresor under en mil tur och retur har förekommit. Totalt har 26 korta resor företagits. Åtgärder blir att påtala dessa avvikelser på en medarbetarinformation.

Förbättringsområden

Vi behöver arbeta vidare med att koppla vårt arbete till Agenda 2030 ur ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Vi har på våra möten i miljögruppen diskuterat att det finns behov av återkommande information om våra riktlinjer för inköp och resor. Vi planerar att lyfta dessa med jämna mellanrum på intranätet som påminnelse.

Vi har också uppmärksammat att det ibland slängs komposterbart på toaletternas papperskorgar, vilket inte är i enlighet med våra rutiner och lagstiftningen.

Vi vill hitta reklamprodukter med starkare miljöprofil (än att det till exempel är återvunnen plast i en bärkasse), till exempel fröpåsar med blommor som gynnar mångfald.

Sammanfattning

Miljöarbetet på arbetsplatsen fungerar i stort sett bra och många i personalgruppen är väldigt engagerade och medvetna om miljöfrågor. Miljögruppens ledamöter är också engagerade och kommer med idéer om nya områden att förbättra, i stort som smått. Alla i gruppen hjälps åt, till exempel med de dokument som ska uppdateras inför den årliga miljödiplomeringen eller att anordna aktiviteter för personalen.

Vår största miljöbelastning utgörs av flygresor, vilket är svårt att komma ifrån, då vår verksamhet bygger på mobilitet och utbyten med organisationer i andra EU-länder. Det är en fråga som vi måste arbeta vidare med i vår miljögrupp och vår organisation.

Sammanställning av nyckeltal

Sammanställning av nyckeltal		År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Omsättning								
Antal anställda			42 (30 i Örebro)	39 (29 i Örebro)	44 (32 i Örebro)	43 (33 i Örebro)	46 (32 i Örebro)	43 (30 i Örebro)
Antal deltagare i Örebro jan-nov			270	366	295	497	436	416
Miljöaspekt	Indikatorer/nyckeltal							
El Period: 1/9 - 31/8	KWh	92 810	83 720	66 934	71 558	43 387	55 695	40 440
Värme Period: 1/9 - 31/8	KWh	135 614	141 377	106 745	131 277	93 982	128 962	123 129
Vattenförbrukning	Kubikmeter	256	267	339	364	304	336	444
Bil LSO Bensin						Flyttad 2021	270 kg CO ² 1/8 – 30/11 Easefleet från 1/8-22	550 kg CO ² 1/10 – 30/9
Bil YTL547 Hybrid						Leasad 2021	141 kg CO ² 1/8 – 30/11 Easefleet från 1/8-22	297 kg CO ² 1/10 – 30/9
Bil YTL548 Hybrid						Leasad 2021	113 kg CO ² 1/8 – 30/11 Easefleet från 1/8-22	304 kg CO ² 1/10 – 30/9
Milersättning personal	Kilometer	25 619	17 459	8107	4882 t.o.m 24/11	5282 tom 24/11	6254 tom 30/11	7894 tom 24/11
Antal cykelbokningar	Tre cyklar	Numera 2 cyklar, 2021	228 bokningar	314 bokningar 1/1-25/11	69 bokningar 1/1-25/11	63 bokningar 1/1-25/11	42 bokningar 1/1-30/11	72 bokningar 1/1-30/11
Elcykel nr 1	Antal bokningar		842 km (från inköp feb – okt)	893 km nov-okt	1327 km nov-okt (Antal bokningar 76 nov-okt)	Antal bokningar 152, nov-okt	Antal bokningar 29, jan-nov	Antal bokningar 64, jan-nov
Elcykel nr2	Antal bokningar	-	-	Inköpt sept 2019	183 bokningar nov-okt (Räknare finns ej)	131 bokningar nov-okt (Räknare finns ej)	Antal bokningar 130, jan-nov	Antal bokningar 141, jan-nov

Kommentarer till några av nyckeltalen

- Elförbrukningen har sänkts, vilket kan härledas till våra solceller som installerades i maj 2022.
- Den ökade vattenförbrukningen kan bero på att ett projekt för ukrainska kvinnor som flytt kriget har skaffat odlingslådor och vattnat en del under vår och sommar.
- Som nämnts i kommentarerna till miljöplanen för 2023, kommer vi att kunna jämföra bilarnas årsutsläpp av CO² vid nästa miljörevision.

- Milersättning till personal har ökat, vilket beror på att en utbildare boende på annan ort behövde ta bilen till utbildningsuppdrag.
- Totalt har antalet cykelbokningar ökat något sedan förra året, men det är en minskning jämfört med 2021.

Utvärderad och
godkänd av ledningen

Datum:

Lotta Karlsson-Andersson